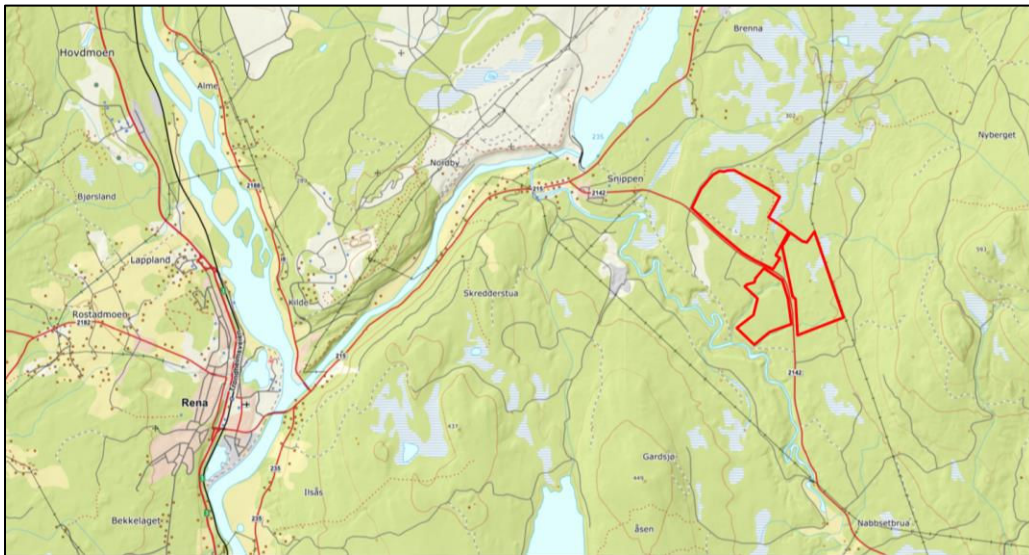

NOTAT

Oppdrag	Screening av planlagt tiltaksområde for Grønvoll solar	Dokumentkode	10264349-01 TVF-01
Emne	Utvalgte fagtema	Tilgjengelighet	Åpen
Oppdragsgiver	Vindr	Oppdragsleder	Pål S. Henriksen
Kontaktperson	Ole Marius Christiansen	Utarbeidet av	Marte Rødsvik og Pål S. Henriksen
Kopi		Ansvarlig enhet	Multiconsult Norge AS

Bakgrunn

Vindr planlegger å etablere et solkraftverk på et område øst for Rena, i Åmot kommune i Innlandet fylke (se figur nedenfor). Vindr har signert avtale med grunneier i november 2024 og ønsker nå at Multiconsult gjør en enkel screening av området før oppstart av prosess med melding til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Meldingen til NVE skal sendes i løpet av våren 2025. Avtaleområdet (heretter kalt tiltaksområdet) er 2 km², men 0,4 km² er allerede ekskludert gjennom Vindr sin interne gjennomgang av området.

Figur 1: Avtaleområdet (heretter kalt tiltaksområdet) er markert i rødt.

Metode

Dette notatet er en kort gjennomgang av kjent, offentlig kunnskap for det planlagte tiltaks- og influensområdet. Influensområdet for et tiltak vil variere for de ulike fagtemaene og vil presiseres i arbeidet med meldingen. I notatet er gjennomgangen

Notat - Grønvoll solar

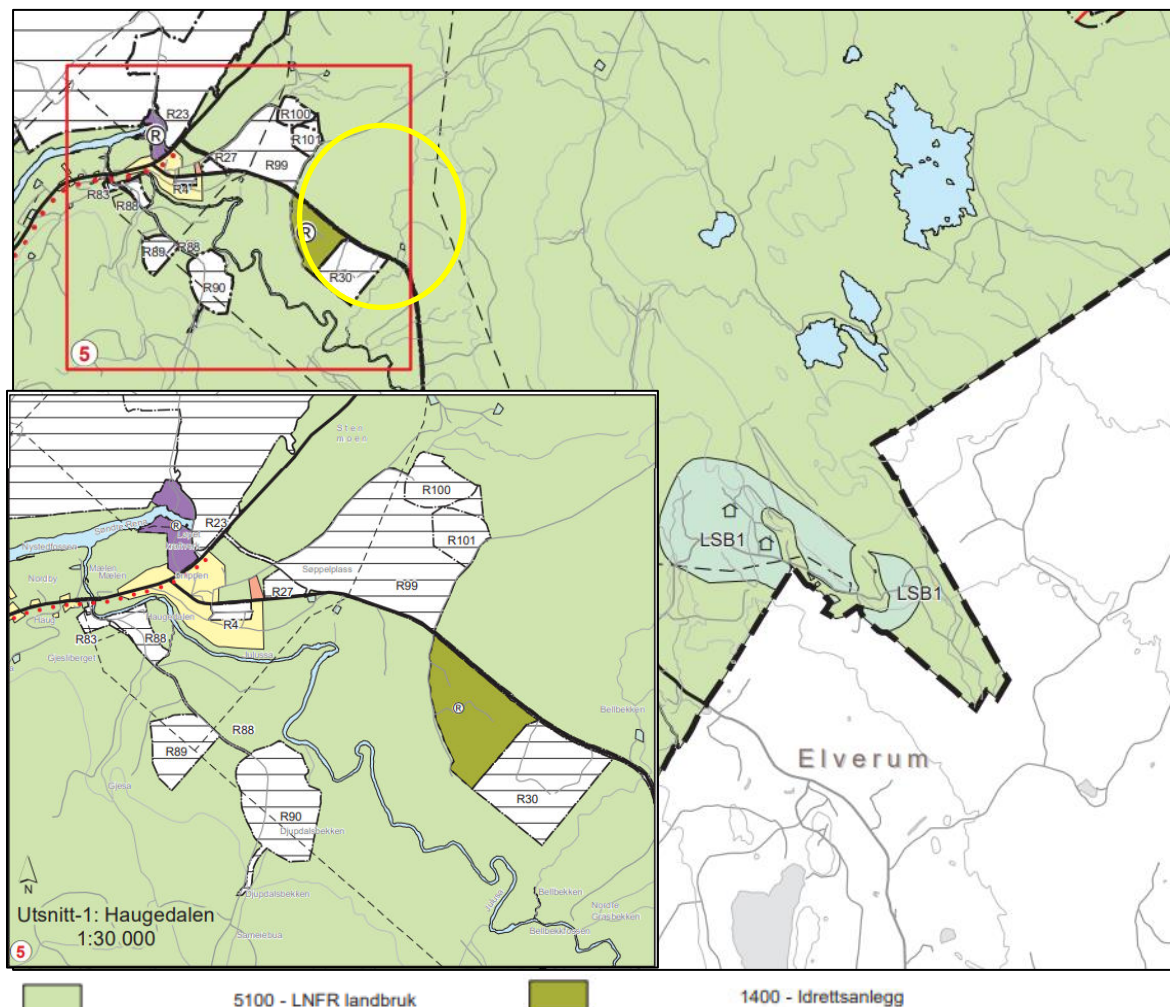
Screening av planlagt tiltaksområde

begrenset til å omtale kun planlagt tiltaksområde for naturtyper, plantearter og kulturminner, men sett på et noe utvidet areal for fugle- og dyrearter, samt friluftsliv. Opplysningene er samlet inn via gjennomgang av ulike offentlige databaser og informasjon i planer, karttjenester og innsynsløsninger på internett.

Gjennomgang av resultater

Åmot kommunes arealplan og tilhørende temakart

Det planlagte tiltaksområdet er i kommuneplanens arealdel definert som landbruksnatur- og friluftsmål (LNFR). Deler av tiltaksområdet (areal sør for fylkesvei 2142) grenser til en reguleringsplan for avfallsdeponi (R30 Plan ID 199683 Julussdalen avfallsdeponi i kommunens arealdel). Deler av tiltaksområdet (vestlige del av areal nord for fylkesvei 2142) grenser til tre reguleringsplaner for steinbrudd (R99 Plan ID 20102300 Tykkeriset og Nybergsveien steinbrudd (områderegulering), R100 Plan ID 20102600 Tykkeriset steinbrudd og R101 Plan ID 20102700 Nybergsveien steinbrudd). I tilknytning til planlagt tiltaksområdet er også et idrettsområde lagt inn i kommuneplanens arealdel, med krav om regulering. Se figur nedenfor for utklipp av kommuneplanens arealdel med nevnte reguleringsplaner.

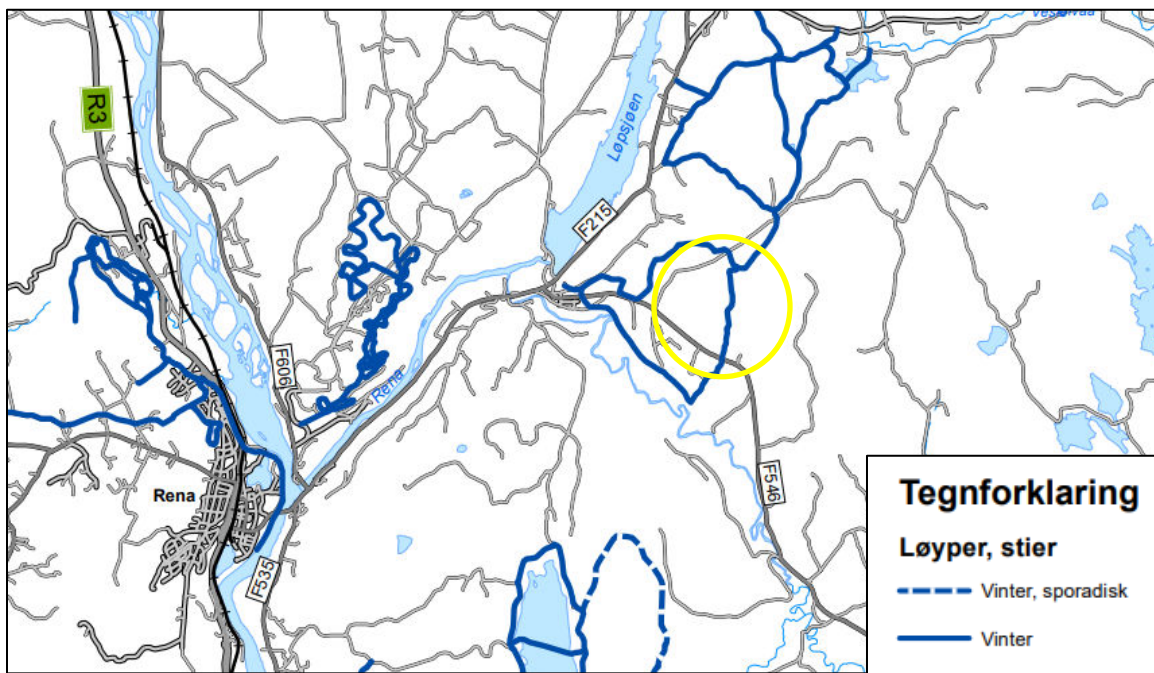
Figur 2: Kommuneplanens arealdel med utsnitt for Haugedalen. Tiltaksområdet er innenfor markert gul sirkel.

Notat - Grønvoll solar

Screening av planlagt tiltaksområde

De nordligste deler av det planlagte tiltaksområdet ligger innenfor hensynssone H290 Andre støysoner i kommuneplanens arealdel - temakart for støy (<https://www.amot.kommune.no/f/ibac2d99c-14c3-48ac-82b3-55b32fc9f1b7/tematisk-kartutsnitt-stoy.pdf>). Andre støysoner er soner for beregnet plagegrad, og løpenummer i hensynsonenavn viser plagegraden. H290_28 refererer dermed til 28% plagegrad. Plagegrad viser på en skala fra 0 til 100 % hvor mye en person er plaget av et gitt lydnivå fra en gitt lydkilde. Ved gjennomsnittlig plagegrad på 25 % vil inntil 10 % av befolkningen kunne være sterkt plaget av støy. Plagegrad vist i kartet tar ikke hensyn til sumvirkningen av forsvarets virksomhet og andre støykilder. Plagegraden som er vist i temakartet er basert på forsvarets støyutredning fra 2002 (kilde: Åmot kommune, temakart støy).

I temakart til kommuneplanens arealdel Løypeplan - vinter (<https://www.amot.kommune.no/f/i57275ddc-5e88-4fd9-9c38-93e9feba88da/temakart-loypeplan-vinter.pdf>) er det en markert vinterløype/-sti gjennom planlagt tiltaksområde.

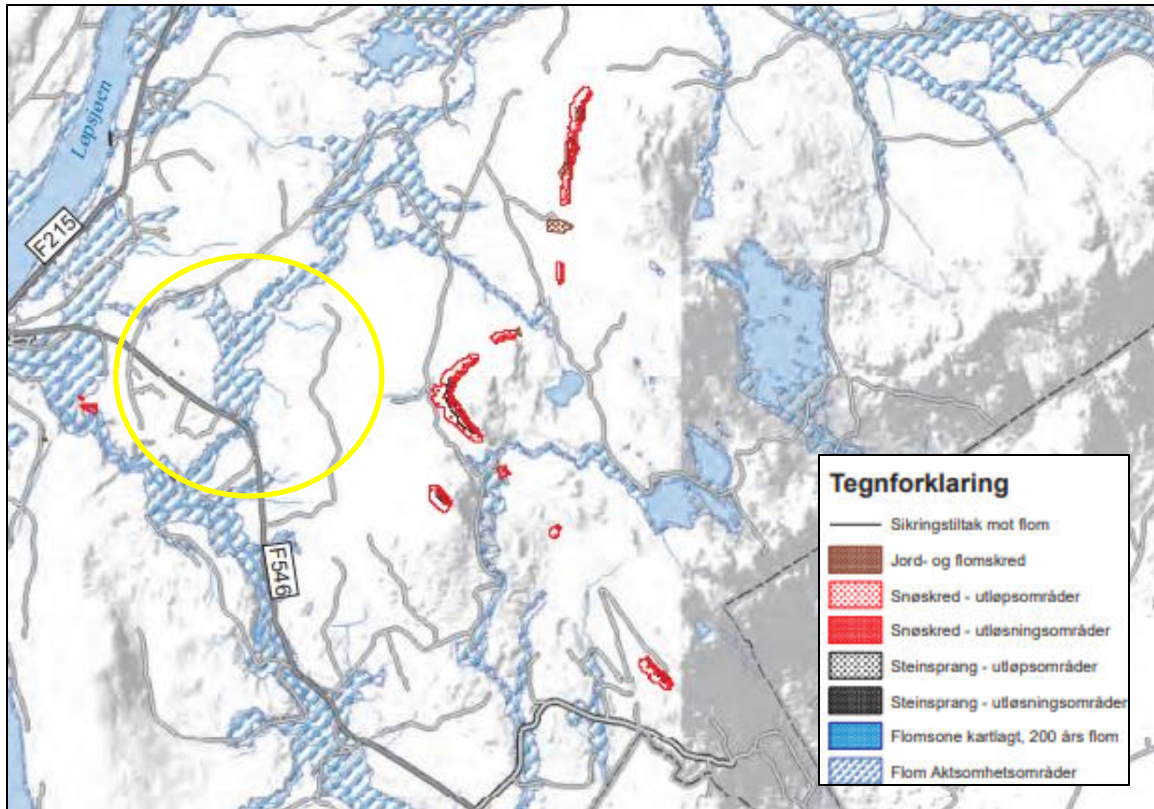
Figur 3: Temakart til kommuneplanens arealdel Løypeplan – vinter. Tiltaksområdet er ved markert gul sirkel.

I temakart til kommuneplanens arealdel Kulturminner (<https://www.amot.kommune.no/f/i1818b1fd-b626-433b-96e0-20cff52b0af0/temakart-kulturminner.pdf>) er det markert flere vedtaksfredete kulturminner innenfor planlagt tiltaksområde. Det er flere kulturminner, både vedtaksfredete og automatisk fredete, i området for øvrig. Et vedtaksfredet kulturminne er et kulturminne som er fredet ved vedtak. Rundt et vedtaksfredet kulturminne kan man frede et område for å beskytte virkningen av det fredete enkeltobjektet. Man kan også frede helhetlige kulturmiljøer som et samlet kulturmiljø. Automatisk fredete kulturminner er fredet direkte ihht. Lov om kulturminner. Automatisk fredete kulturminner har en sikringssone på fem meter rundt objektet.

Screening av planlagt tiltaksområde

I kommunens temakart *Naturrisiko* (<https://www.amot.kommune.no/f/ic3149f82-b142-4a17-a697-b24ed14ffa1e/temakart-naturrisiko.pdf>) er planlagt tiltaksområde delvis innenfor aktsomhetsområder for flom (se figur nedenfor). Datasettet for aktsomhetskart flom viser potensielle områder hvor det ved gitte forhold kan oppstå flom. Kartet er usikkert og det kan være flomfare også i områder som ikke er vist på kartet.

Figur 5: Temakart til kommuneplanens arealdel Naturrisiko. Tiltaksområdet er innenfor markert gul sirkel.

Naturmangfold – gjennomgang av flere databaser

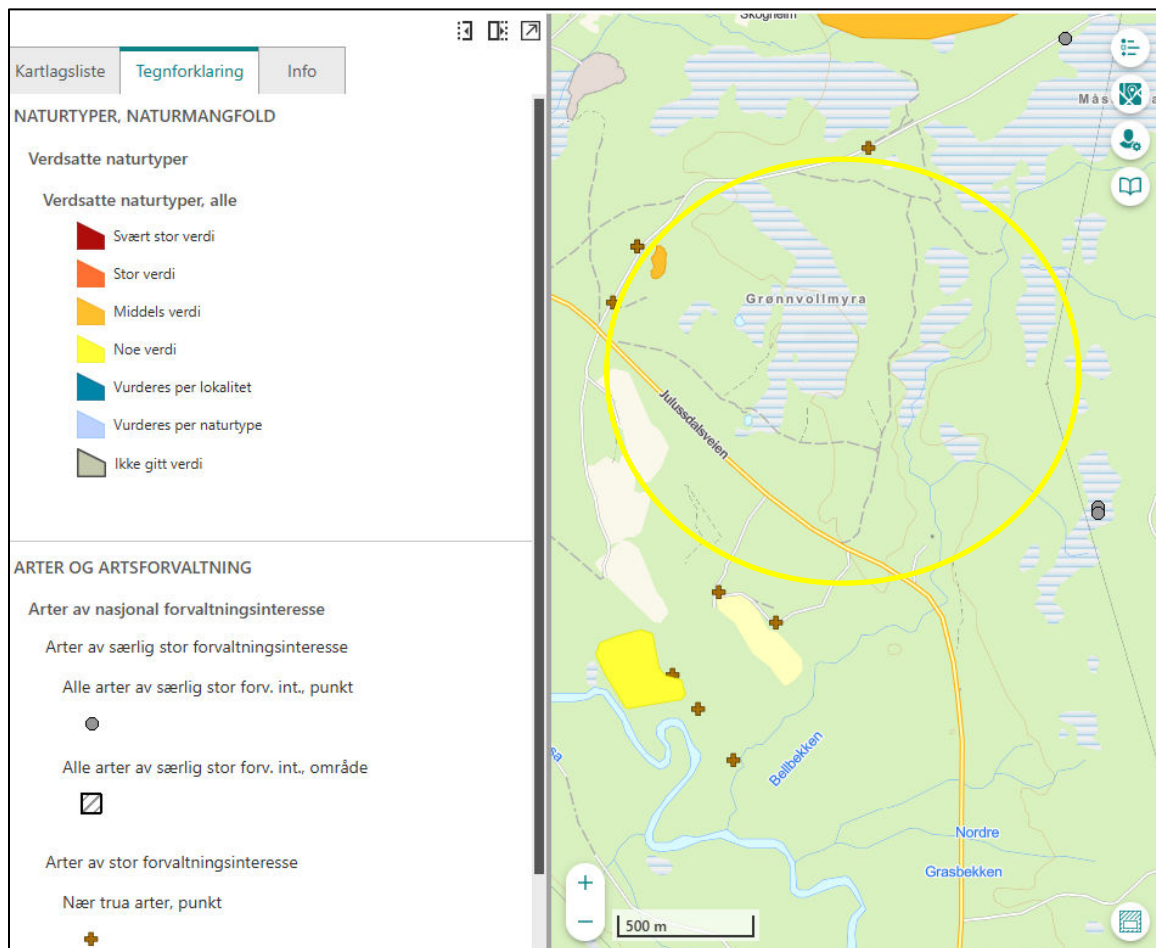
Det planlagte tiltaksområdet består av skog og våtmarks-/myrområder. Skogen er for det meste furuskog, og av middels bonitet, med noe høy bonitet langs Bellbekken. Store deler av det planlagte tiltaksområdet nord for fylkesvei 2142 er Grønvollmyra. Denne er registrert som *noe grunn myr (ikke-nøysom vegetasjon)*, og *noe dyp myr (ikke-nøysom vegetasjon)*, men det største myrarealet er registrert som myr av ukjent dybde. Flere bekkeforgreininger strekker seg gjennom det planlagte tiltaksområdet, i hovedsak kalt Bellbekken. Vannressurslovens § 11 sier at det skal opprettholdes et naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring. Det er ingen eksisterende eller foreslåtte naturvernområder i verken tiltaks- eller influensområde. Nærmeste verneområde er ca. 6 km unna. Det planlagte tiltaksområdet er ikke NiN-kartlagt, det vil si det ikke er kartlagt etter type- og beskrivelsessystemet Natur i Norge (NiN) som Miljørektoratet har utarbeidet. Det er heller ikke gjennomført noen systematisk artskartlegging av tiltaksområdet.

Det er registrert en viktig naturtype etter DN-håndbok-13 (Dam, verdi: viktig. Nybergveien Ø.) innenfor det planlagte tiltaksområdet (kilde: Naturbase, Miljødirektoratet). Registreringen er fra 2011. Det er noen treff på Miljøregistrering i skog; *Livsmiljø liggende død ved* og *stående død ved*, i det planlagte tiltaksområdets nordlige del (kilde: Kilden, NIBIO). Miljøregistreringer i skog inneholder kartlag med viktige biologiske områder (livsmiljøer) valgt ut fra prosjektet *miljøregistrering i skog* som inngår i Skogbruksplanleggingen.

Notat - Grønvoll solar

Screening av planlagt tiltaksområde

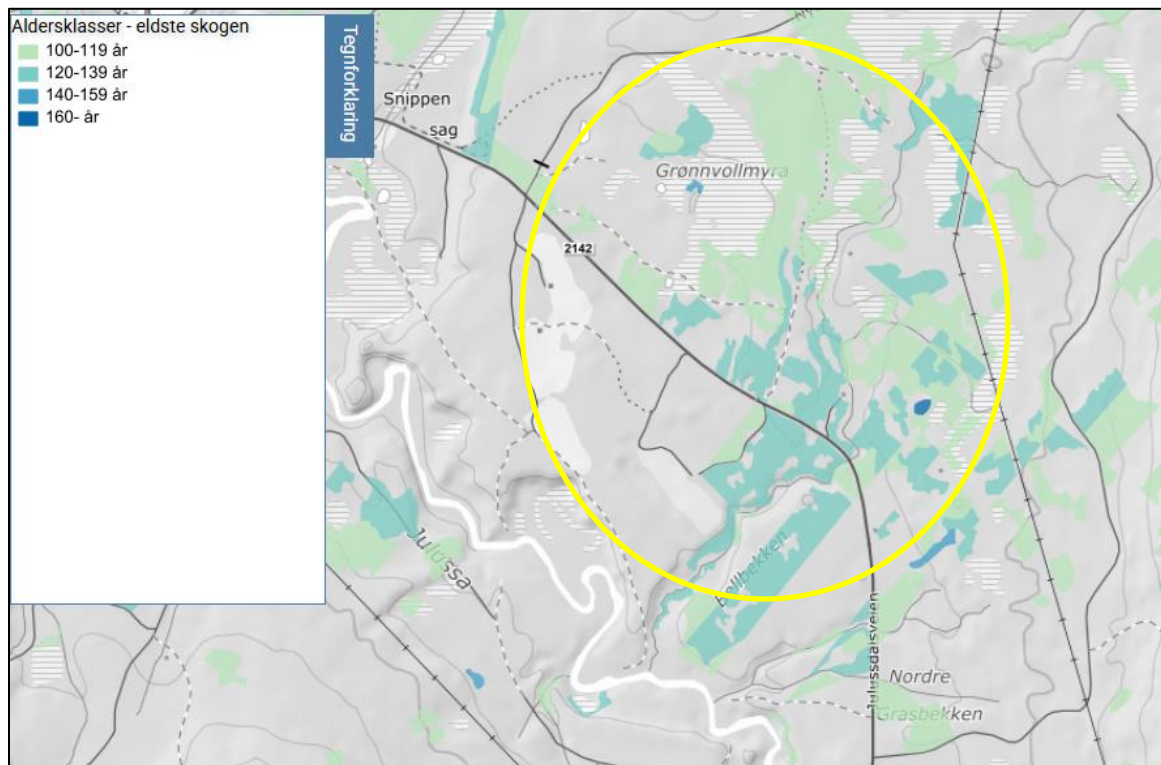
Det er for øvrig ikke registrert naturtyper innenfor tiltaksområde og det er ingen nevneverdige artsregistreringer innenfor det planlagte tiltaks- eller influensområde (kilde: Artskart, Artsdatabanken). Artene som er registrert innenfor det planlagte tiltaksområdet er av unøyaktig posisjon, irrelevant funntype og/eller eldre dato. Dette tilsier at vi ikke har kunnskap om arts mangfoldet i det planlagte tiltaksområdet samt influensområdet i offentlige, tilgjengelige databaser og karttjenester.

Figur 6: Skjermdump fra naturbase (Miljødirektoratet) med registrerte naturtyper og arter. Tiltaksområdet er innenfor markert gul sirkel.

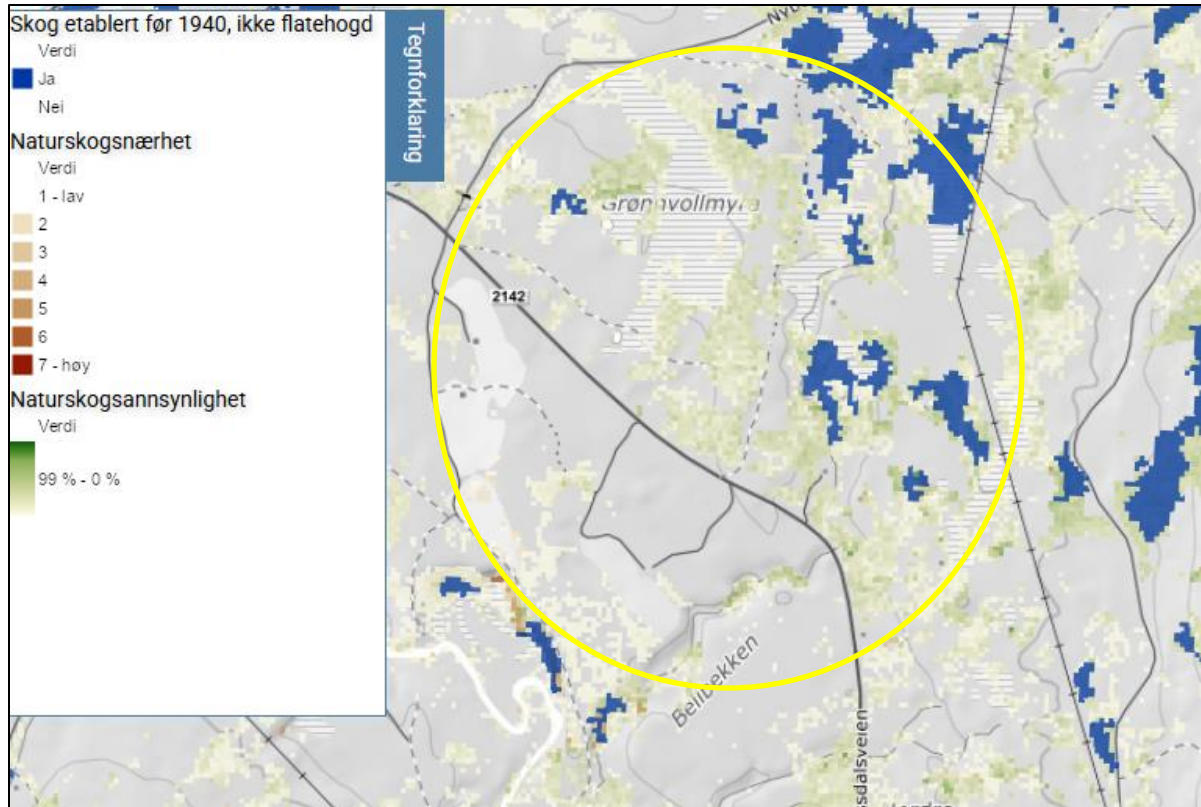
Ut fra andre kartlag kan vi anta noe om potensiale for funn innenfor det planlagte tiltaksområdet. Både satelittbilder, og kartlagene *naturskog* og *aldersklasse – eldste skogen* kan potensielt si oss noe om potensiale for funn av biologisk mangfold.

Deler av det planlagte tiltaksområdet er registrert som aldersklasse 100-119 år og 120-139 år i kartlaget *Aldersklasser - eldste skogen* i Kilden (NIBIOs kartløsning). Aldersklasser for den eldste skogen gir informasjon om skog som er over 100 år, og er laget for å imøtekomme krav i Meld. St. 6 (2016-17) om kunnskap om hvor den eldste skogen finnes for å sikre god forvaltning av denne.

Figur 7: Aldersklasse - eldste skogen (kilde: kilden, NIBIO). Tiltaksområdet er ved markert gul sirkel.

Kartsettet *naturskog (v1)* er et nytt kartsett fra Miljødirektoratet, med kunnskap om mulige skogarealer med naturskog. Kartsettet er første versjon og har betydelig potensial for videreutvikling, men kan med omhu benyttes som en del av kunnskapsgrunnlaget. Kartsettet består av tre kartlag som gir kunnskap om mulige skogarealer med naturskog etter ulike definisjoner: *Skog etablert før 1940*, *ikke flatehogd*, *Naturskogssannsynlighet* og *Naturskogs nærhet*. Kartlaget *Naturskogs nærhet* er mest interessant, da dette forsøker å gi kunnskap om mulige forekomster av skogareal med lavere eller høyere grad av skog som er naturlig. Naturskogs nærhet er delt inn i sju klasser, der økende verdi angir økende grad av naturskogs nærhet (høyest verdi).

Figur 8: Kartlaget naturskog (v1) bestående av tre kartlag: skog etablert før 1940, ikke flatehogd, naturskognærhet og naturskogsannsynlighet (kilde: kilden, NIBIO). Tiltaksområdet er ved markert gul sirkel.

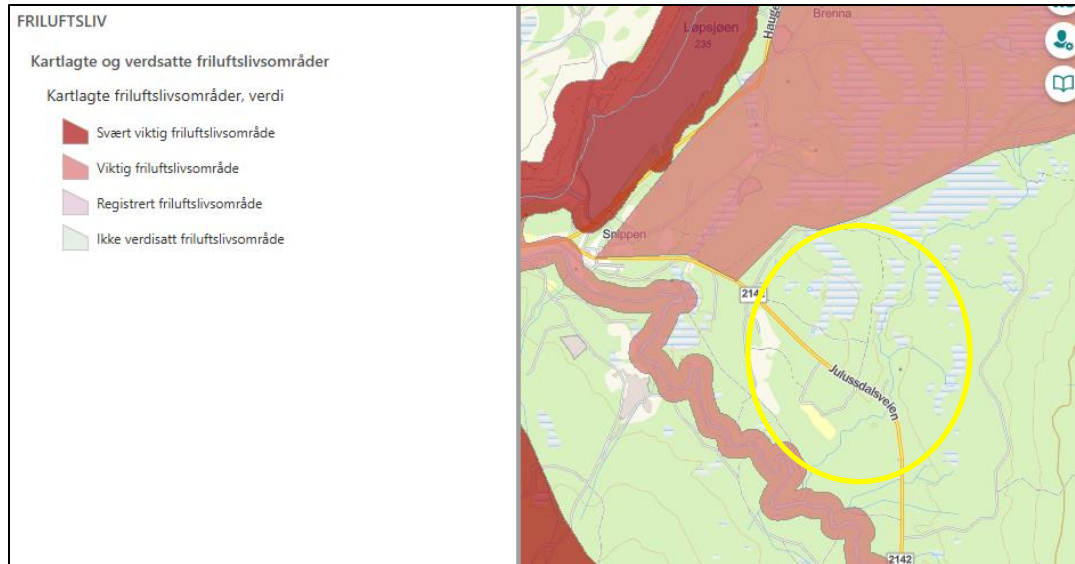
På oppdrag fra Statsforvalteren i Innlandet har Miljøfaglig Utredning gjort en analyse av naturtyper og arter som kommuner i Innlandet fylke har særlig forvaltningsansvar for (kilde: <https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-innlandet/06-miljo-og-klima/naturforvaltning/mu2022-38-ansvarsnaturtyper-og--arter-hedmark.pdf>). Her fremkommer det at Åmot kommune har særlig forvaltningsansvar for følgende naturtyper: Sandfuruskog, flomskogsmark, gammel fattig sumpskog, rik gransumpskog og elvevannmasser. Samt viktig forvaltningsansvar for følgende naturtyper: Åpen flomfastmark, gammel furuskog, elvevannmasser, elveslette, store myrområder, store vassdrag/store flommarksystemer.

Kartlagte friluftsområder

Åmot kommune har kartlagt friluftsliv i 2016, i regi av Hedmark fylkeskommune. Det planlagte tiltaksområdet grenser mot to kartlagte friluftsområder, begge registrert som *viktige friluftsområder*. Nord for det planlagte tiltaksområdet er *Holmsjøen/Venberget friluftsområde*. Sør for det planlagte tiltaksområde er *Julussa elv*. Innenfor tiltaksområdet er det ikke registrert friluftslivområder gjennom Åmot kommunes kartlegging.

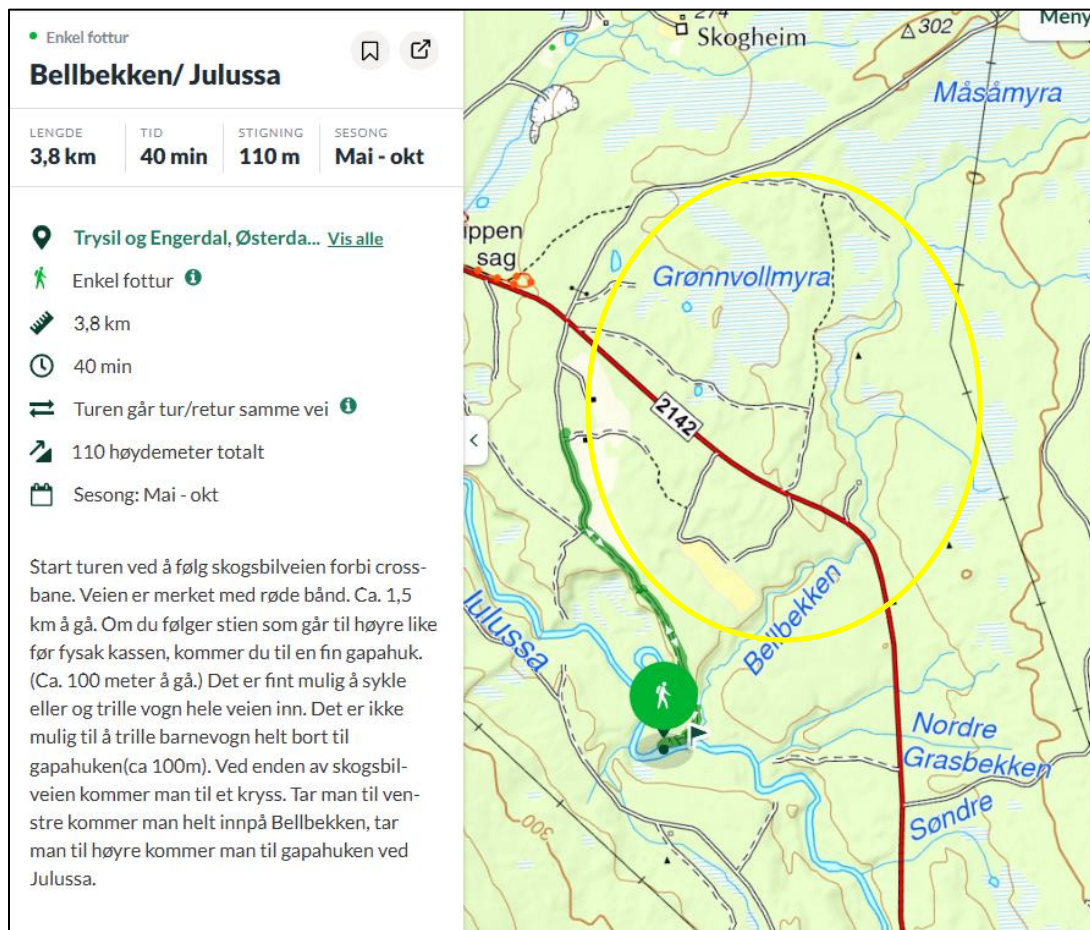
Notat - Grønvoll solar

Screening av planlagt tiltaksområde

Figur 9: Kartlagte friluftsområder (kilde: Naturbase). Tiltaksområdet er ved markert gul sirkel.

Det er noen stier innenfor tiltaksområdet, men ingen registrerte turer i DNTs kartløsning UT.no. Nærmeste tur er sør for planlagt tiltaksområde.

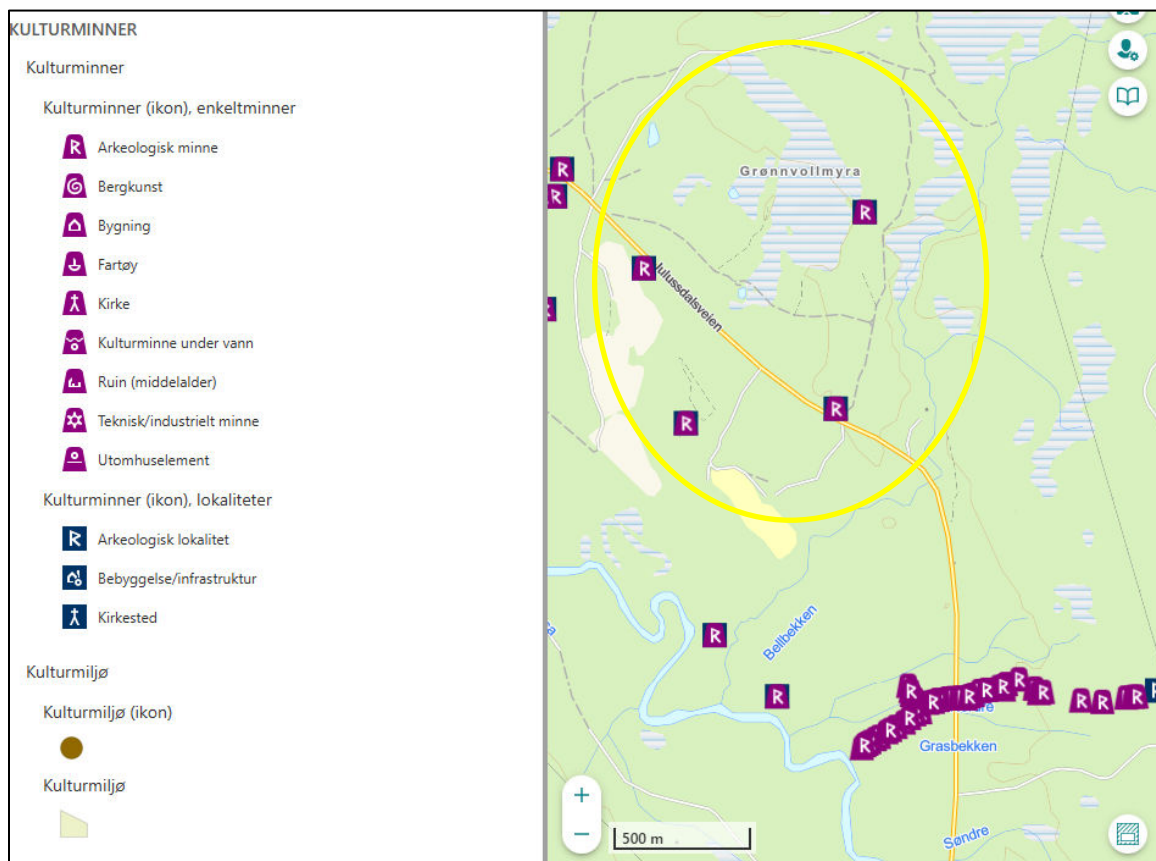
Figur 10: Utklipp fra DNTs kartløsning ut.no. Tiltaksområdet er ved markert gul sirkel.

Notat - Grønvoll solar

Screening av planlagt tiltaksområde

Kulturminner

Det er registrerte kulturminner i området (Kilde: Naturbase, Miljødirektoratet), se figur nedenfor. Ifølge naturbase er det to registrerte kulturminner innenfor tiltaksområdet, nord for Julussdalsveien. Begge disse er registrert som *automatisk fredet*. Det er også ett *automatisk fredet* kulturminne i sør, nede ved Bellbekkfossen. Sør for det planlagte tiltaksområdet er et større sammenhengende *automatisk fredet* arkeologisk minne; en rekke fangstgroper (totalt 54) der alle er fredete med sikringssone. Feltet er omtalt som *meget vakkert og egner seg for skilting og bør sikres mot ytterligere skader i forbindelse med veiarbeide og skogsdrift* (kilde: kulturminnesok.no, Riksantikvaren). Hele området har potensiale for nye funn av arkeologiske kulturminner, inkludert kulturminner som kan vise seg å være automatisk fredede.

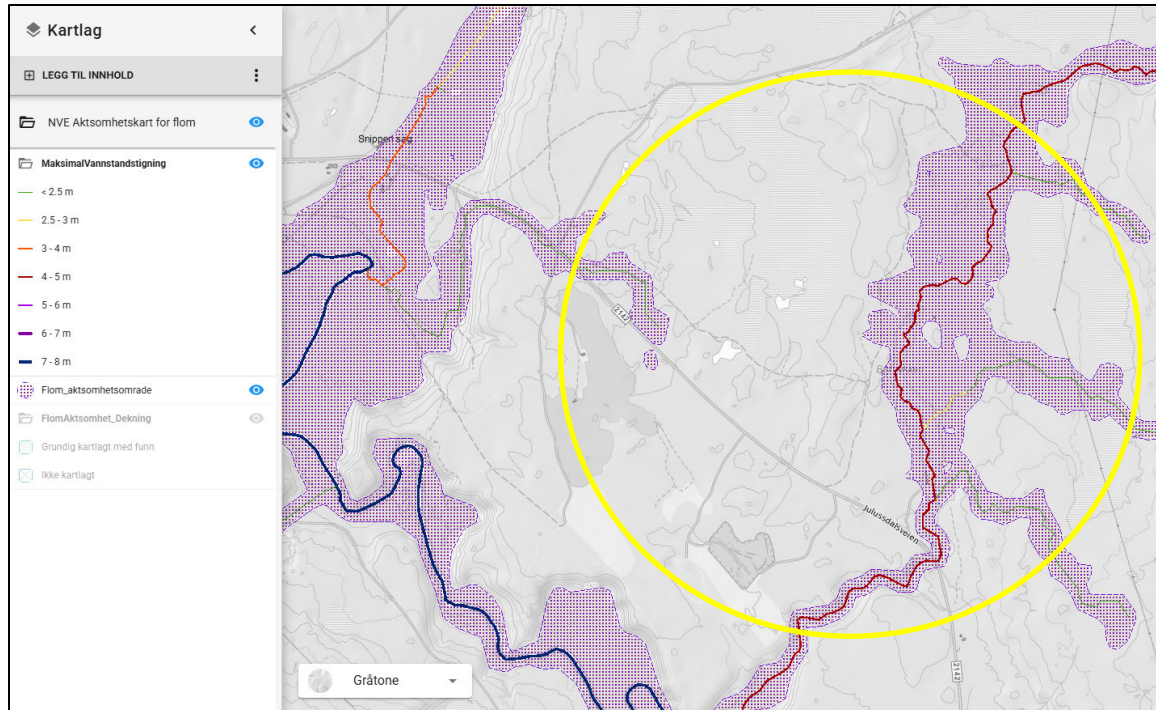
Figur 11: Registrerte kulturminner i området (kilde: Naturbase, Miljødirektoratet). Tiltaksområdet er innenfor markert gul sirkel.

Aktsomhetskart

Ingen deler av det planlagte tiltaksområdet ligger i aktsomhetsområde for kvikkleire eller jordskred, men deler av det planlagte tiltaksområdet er innenfor *aktsomhetssone flom* i flomsonekartet til NVE, jf. Figur nedenfor. Sonen strekker seg langs Bellbekken, hele veien gjennom det planlagte tiltaksområdet.

Notat - Grønvoll solar

Screening av planlagt tiltaksområde

Figur 12: Aktsomhetskart over området (kilde: Naturfare, NVE). Tiltaksområdet er innenfor markert gul sirkel. Deler av området er omfattet av aktsomhetsområde for flom.

Oppsummering og vurdering

Gitt Åmot kommunes arealplankart er plassering av solpark planlagt nær fremtidig støyende aktivitet og avfallsdeponi. Solparken er på denne måten lokalisert slik at den skal virke minst mulig sjenerende for alternativ arealbruk. Dersom alle planlagte arealformål i området realiseres antas området i vest å være mindre attraktivt for friluftsliv og rekreasjon i framtiden enn det er per i dag. Det er ifølge kommunens temaplan en skiløype gjennom det planlagte tiltaksområdet i dag og denne må legges om dersom planene realiseres, men dette er et gjennomførbart avbøtende tiltak.

Det foreligger lite til ingen kjent informasjon om naturmangfold innenfor det planlagte tiltaksområdet, men det er mye furuskog og myr, og det er antatt at det er mange naturverdier i området. For å få informasjon om naturverdiene er det nødvendig med naturkartlegging, og dette har Vindr planlagt gjennomført sesongen 2025. En naturkartlegging vil avdekke mengden naturverdier i området og hvor verdiene er lokalisert. Solparken må deretter detaljplanlegges til å berøre minst mulig verdifullt naturmangfold. Solparken må også planlegges med en buffer mot Bellbekken slik at man unngår å ødelegge kantvegetasjon og ikke risikerer avrenning til bekken verken under anleggs- eller driftsfase.

Utbygging av solkraftverk kan endre områdenes opprinnelige funksjon for friluftsliv og rekreasjon som følge av støy, visuell påvirkning, direkte arealbeslag m.m. Påvirkningen på de kartlagte friluftsområdene i nærheten av tiltaket må vurderes i det videre arbeidet med melding og konsekvensutredning. For friluftslivet i området er det uansett viktig at alle stier og skiløyper holdes åpne og tilgjengelige for allmennheten både midlertidig

Notat - Grønvoll solar

Screening av planlagt tiltaksområde

under anleggsarbeidet og permanent etter solparken er bygget. Det antas at dette ikke vil være noe problem.

Solparken vil også kunne detaljplanlegges til å ikke berøre de fredete kulturminnene i området. Skulle man mot formodning planlegge solpark i berøring med et kulturminne må det søkes om dispensasjon etter kulturminneloven for å frigjøre kulturminnet. Det anbefales å holde den planlagte solparken i god avstand fra kulturminnefeltet sør for det planlagte tiltaksområdet. Slik tiltaksområdet er planlagt per i dag antas dette å ikke bli en problemstilling.

Deler av det planlagte tiltaksområdet er innenfor aktsomhetssone flom. Det må legges opp til en utredning av reell flomfare i det planlagte tiltaksområdet. Dette vil legges til grunn i utredningsprogrammet i meldingen.

Konklusjon

Området bærer overordnet preg av potensial for en del naturverdier, som må kartlegges nærmere i detalj. Utover dette og inkludert andre forhold oppsummert i dette notatet, anbefales det med en videre utredning, herunder utarbeidelse av melding, samt feltkartlegging og befaring for respektive fag sommeren 2025.